

Opłata recyklingowa za torby foliowe - pytania i odpowiedzi

Od 1 stycznia 2018 r. lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego nie mogą być już oferowane za darmo w punktach sprzedaży. Zostały one objęte symboliczną opłatą (tzw. opłatą recyklingową), która będzie doliczana do obowiązującej ceny takiej torby lub będzie jej podstawową opłatą. Bardzo łatwo można jej uniknąć, wybierając torbę wielokrotnego użytku.

Obowiązek ograniczenia tzw. foliówek wynika z przepisów Unii Europejskiej. Dlatego Ministerstwo Środowiska przygotowało odpowiednie przepisy dotyczące opłaty recyklingowej (opłata za torebkę foliową wydawaną przy kasie). Zgodnie z ustawą [1] opłata ta będzie mogła wynosić maksymalnie 1 zł. W rozporządzeniu Ministra Środowiska do ustawy ustalono jednak, że będzie to 20 groszy. Bezpłatne pozostaną natomiast bardzo lekkie torby na zakupy (o grubości poniżej 15 mikrometrów), tzw. zrywki służące np. do pakowania żywności luzem (np. mięso, owoce, warzywa).

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA DOTYCZĄCE OPŁATY RECYKLINGOWEJ

Czy torba na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości poniżej 15 mikrometrów może być w każdym przypadku bezpłatnie oferowana klientowi?

Nie. Bardzo lekka torba na zakupy z tworzywa sztucznego (o grubości poniżej 15 mikrometrów) może być bezpłatnie oferowana klientowi wyłącznie w przypadku, gdy jest przeznaczona do pakowania żywności sprzedawanej luzem, jako ich podstawowe opakowanie, co jest związane ze względami higienicznymi.

Czy żywność posiadająca już własne opakowanie może zostać zapakowana w bardzo lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego (o grubości poniżej 15 mikrometrów) i wydana klientowi bez pobrania opłaty recyklingowej?

Nie, ponieważ nie stanowiłaby podstawowego opakowania tej żywności (patrz odpowiedź nr 1).

Czy torba na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału równej 50 mikrometrów podlega opłacie recyklingowej?

Nie. Opłacie recyklingowej podlegają torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów (do 49 mikrometrów włącznie).

Czy bardzo lekka torba na zakupy z tworzywa sztucznego, która nie podlega opłacie recyklingowej, może mieć grubość 15 mikrometrów?

Nie. Bardzo lekka torba na zakupy z tworzywa sztucznego jest torbą o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, a więc do 14 mikrometrów włącznie.

Czy prowadząc sklep z narzędziami, pakując klientowi różne drobne elementy (np. śrubki) w torebki o grubości poniżej 15 mikrometrów jest obowiązek pobrania od niego opłaty recyklingowej?

Tak. Zwolnione z opłaty są torby poniżej 15 mikrometrów tylko w przypadku pakowania żywności (patrz odpowiedź nr 1).

Czy pakując w sklepie produkty w woreczki z tworzywa sztucznego tzw. woreczki strunowe czyli bez uszu istnieje obowiązek pobrania opłaty recyklingowej. Woreczki mają grubość poniżej 50 mikrometrów?

Tak. Takie woreczki podlegają opłacie recyklingowej. Definicja lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego stanowi, że są to torby na zakupy, z uchwytem lub bez uchwyty, wykonane z tworzywa sztucznego, które są oferowane w jednostkach handlu detalicznego lub hurtowego.

Czy sprzedając lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego w paczkach zawierających np. 1000 sztuk mam obowiązek pobrać od każdej torby opłatę recyklingową? Torby te nie będą służyć do pakowania nabywanych w moim sklepie produktów.

Nie. Torby te będą podlegać opłacie recyklingowej w chwili, gdy podmiot, który je nabył, będzie je oferował w sklepie klientom do pakowania nabywanych tam produktów.

Czy oferując torbę mieszkańcom w ramach zbierania używanej odzieży z gospodarstw domowych mam obowiązek pobierania od nich opłaty recyklingowej?

Nie. Opłata recyklingowa jest pobierana jedynie w przypadku oferowania jej klientom do pakowania produktów nabywanych w jednostce handlu detalicznego lub hurtowego.

Czy torby papierowe podlegają opłacie recyklingowej?

Nie. Opłacie recyklingowej podlegają wyłącznie torby na zakupy z tworzywa sztucznego. Torby papierowe, czy np. torby w pełni biodegradowalne nie zawierające dodatków z tworzyw sztucznych (np. torby ze skrobi) nie podlegają opłacie recyklingowej. Należy jednak pamiętać, że takie torby nie mogą zawierać w swoim składzie tworzyw sztucznych.

Czy istnieje obowiązek prowadzenia dodatkowej ewidencji sprzedanych toreb pobranych opłat oraz sporządzania sprawozdań dla właściwych organów?

Nie.

Czy opłata pobierana od klienta za lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego musi być równa opłacie recyklingowej?

Nie. Prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego może ustalić dowolną cenę za lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego pod warunkiem, że w cenie tej zostanie uwzględniona opłata recyklingowa w wysokości 20 gr. Przykład: opłata przy kasie za lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego jest równa 50 gr, w tym 20 gr stanowi opłata recyklingowa (dochód budżetu państwa).

Czy prowadząc jednostkę handlową mogę uiścić opłatę recyklingową we własnym zakresie, a klientowi wydać torbę za darmo?

Nie. Prowadzący jednostkę handlową ma obowiązek pobrania opłaty recyklingowej od klienta nabywającego torbę. Jeżeli przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlową oferuje lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego bez pobierania od klientów opłaty recyklingowej podlega administracyjnej karze pieniężnej wynoszącej od 500 zł do 20000 zł.

Co należy zrobić z pobraną opłatą recyklingową?

Opłata recyklingowa stanowi dochód budżetu państwa i zgodnie z przepisami będzie musiała zostać przekazana przez prowadzącego jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który ją pobiera, do 15 marca roku następującego po roku, w którym została pobrana. Oznacza to, że w przypadku pobierania od klientów opłaty recyklingowej w 2018 r. przedsiębiorca będzie miał obowiązek przekazać do 15 marca 2019 r. całość środków pochodzących z pobranej opłaty w okresie pomiędzy 1 stycznia a 31 grudnia 2018 r. Nie zostało jeszcze wskazane konto, na które będzie przekazywana pobrana opłata - zostanie ono określone w bieżącym roku. Podatek VAT od pobranej opłaty powinien zostać wniesiony zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Czy opłata recyklingowa musi być pobierana za lekkie torebki wydawane klientom przez osoby handlujące na bazarach?

Tak. Opłata recyklingowa za lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego jest pobierana przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane takie torby przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce. Taką jednostką handlową jest też stoisko na bazarze.

Czy sprzedając karmę dla zwierząt sprzedawaną luzem, która jest pakowana w bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego (o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów) muszę pobierać opłatę recyklingową?

Tak. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 149, z późn. zm.) w definicji "żywności" odwołuje się do art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem definicja "żywności" (środek spożywczy) nie obejmuje m.in. pasz, którą zgodnie z definicją są substancje lub produkty, w tym dodatki, przetworzone, częściowo przetworzone lub nieprzetworzone, przeznaczone do karmienia zwierząt. W związku z powyższym torby, w których sprzedawana jest karma i przysmaki dla zwierząt, nie spełniają definicji bardzo lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego, w związku z czym podlegają opłacie recyklingowej.

Czy rozdając materiały promocyjne lub szkoleniowe w torbie z tworzywa sztucznego np. na targach, szkoleniach itp. mam obowiązek pobrać opłatę recyklingową?

Nie. Wydawanie materiałów promocyjnych w torbach z tworzywa sztucznego np. na targach, szkoleniach itp. nie podlega opłacie recyklingowej, ponieważ te materiały nie są oferowane w jednostce handlowej jako produkty. Torby te nie służą więc do pakowania nabywanych w jednostce handlowej produktów.

Czy oferując klientowi produkt, który fabrycznie, przez producenta został zapakowany w torbę (np. zgrzaną lub sklejoną folię) z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów, mam obowiązek za to opakowanie pobrać opłatę recyklingową?

Nie. Zgodnie z przepisami opłatę recyklingową należy pobrać za lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego oferowaną nabywającemu produkty w danej jednostce handlowej do pakowania tych produktów. Fabryczne opakowanie produktu nie mieści się więc w przypadku określonym przepisami w zakresie pobierania opłaty recyklingowej.

Czy prowadząc lokal gastronomiczny, w którym wydaje nabywcom jedzenie na wynos w lekkiej torbie na zakupy z tworzywa sztucznego mam obowiązek pobrać opłatę recyklingową?

Tak (z zastrzeżeniem pkt powyżej). Wynika to z faktu, że użyte w ustawie pojęcie jednostki handlu detalicznego oznacza miejsce, w którym prowadzona jest sprzedaż detaliczna towarów. Powyższe pojęcie z kolei jest stosowane w statystyce publicznej i zostało zdefiniowane przez [Główny Urząd Statystyczny](#) (GUS): „sprzedaż detaliczna towarów - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców”. W związku z powyższym punkty gastronomiczne (restauracje, bary itp. punkty oferujące dania, w tym na wynos) mieszczą się w pojęciu jednostki handlu detalicznego, a więc lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego oferowane w tych punktach do pakowania zakupionych produktów podlegają opłacie recyklingowej.

Jaki urząd może prowadzić kontrole w zakresie opłaty recyklingowej?

Kontrolę przestrzegania przepisów w zakresie obowiązku pobierania od klientów opłaty recyklingowej prowadzi inspekcja handlowa. W sprawach dotyczących opłaty recyklingowej stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Czy opłata recyklingowa podlega podatkowi VAT oraz czy jest obowiązek wykazywania opłaty na paragonie?

W zakresie podatku od towarów i usług oraz kas rejestrujących właściwym organem jest Minister Finansów (MF), który wydał komunikat w tej sprawie.

[Zobacz komunikat MF dotyczący opodatkowania VAT sprzedaży toreb na zakupy z tworzyw sztucznych.](#)

Definicja toreb na zakupy z tworzywa sztucznego

Przez torby na zakupy z tworzywa sztucznego rozumie się torby na zakupy, z uchwytemi lub bez uchwytów, wykonane z tworzywa sztucznego, które są oferowane w jednostkach handlu detalicznego lub hurtowego, do których zalicza się:

- a. lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów,
- b. bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, które są wymagane ze względów higienicznych lub oferowane jako podstawowe opakowanie żywności luzem, gdy pomaga to w zapobieganiu marnowaniu żywności.

Definicja tworzywa sztucznego

Przez tworzywo sztuczne rozumie się polimer w rozumieniu art. 3 pkt. 5 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 grudnia 2006 r. [2], do którego mogły zostać dodane dodatki lub inne substancje i który może funkcjonować jako główny strukturalny składnik toreb na zakupy.

Obowiązki prowadzących jednostki handlu detalicznego lub hurtowego

Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, jest obowiązany pobrać opłatę recyklingową od nabywającego lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Opłaty recyklingowej nie pobiera się od nabywającego bardzo lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego.

Administracyjne kary pieniężne

Administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto nie pobiera opłaty recyklingowej od nabywającego lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Kara ta wynosi od 500 zł do 20000 zł.

Podstawa prawna:

[1] [ustawa z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw \(Dz. U. poz. 2056\)](#).

[2] rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r.

[1] w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm. 3).

